

Sygn. akt I CSK 120/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko E. spółce z o.o. w W. , E. S.A. w L.

i O. S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej,**

**2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. i w związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód A. M. T. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 października 2015 r. r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w R. oddalającego powództwo o zapłatę w sprawie przeciwko E. Spółce z o.o. w W., E. S.A. w P. oraz O. S.A. w W..

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem powoda w sprawie zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: czy dokonywana w ramach art. 65 § 2 k.c. wykładnia umowy zawieranej pomiędzy przedsiębiorcami może być dokonana w sposób na tyle dyskrejonalny, że pomija

cel w jakim umowa została zawarta, a także naturę i funkcję zobowiązania, w tym zarobkowy charakter takiej umowy. Skarżący podniósł także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na oczywiste i rażące naruszenie wskazanych przepisów procesowych oraz podobne naruszenie art. 627, 647 k.c. przez nieuwzględnienie faktu nieotrzymania zapłaty za wykonane roboty wskazane w kosztorysach powykonawczych w sytuacji braku jakiejkolwiek reakcji na wezwanie do odbioru prac oraz na przesłane wezwanie do zapłaty a także naruszenie art. 647<sup>1</sup> § 5 k.c. przez przyjęcie, że do wyrażenia zgody na powoda jako podwykonawcę konieczne jest przedstawienie umowy inwestorowi i generalnemu wykonawcy umowy zawartej z wykonawcą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić z przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSCN 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Tych wymagań nie spełnia skarga kasacyjna powoda. Na sformułowane w niej pytanie odpowiedź jest oczywista i można ją odnaleźć wprost w treści art. 65 § 2 k.c., który nakazuje badać raczej cel umowy, a nie jej dosłowne brzmienie. Pozostałe okoliczności związane z naturą, funkcją zobowiązania, zarobkowym charakterem umowy mieszczą się w okolicznościach, o których mowa w art. 65 § 1 k.c. Poza tym wnoszący skargę kasacyjną nie wskazał, jakie rozbieżne oceny

pojawili się na tle wymienionych przepisów, które wymagałyby zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia odrębnego wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, niepubl.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, niepubl.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, niepubl.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, niepubl.).

Skarżący poza zarzutami oczywistego naruszenia wskazanych przepisów procesowych nie wykazał w odrębnym wywodzie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona zwłaszcza, iż Sąd drugiej instancji odniósł się do

sformułowanych w apelacji zarzutów naruszenia przepisów postępowania, a stanowisko swoje oparł przede wszystkim na braku wykazania zasadności roszczenia także w kontekście konieczności przeprowadzenia opinii biegłego. Nie została również wykazana oczywista zasadność skargi kasacyjnej w związku z zarzutami naruszenia prawa materialnego. Sąd Apelacyjny odniósł się do znaczenia kosztorysu powykonawczego i jednostronnego odbioru robót. Zagadnienie dotyczące dorozumianej zgody na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą i uzależnienia jej skuteczności od możliwości poznania przez inwestora jej istotnych postanowień decydujących o zakresie jego solidarnej odpowiedzialności było przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2015 r., IV CSK 580/14, niepubl. i wskazane w jego uzasadnieniu orzecznictwo).

Konkludując trzeba przyjąć, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki opisane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając trudną sytuację materialną strony przegrywającej Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1, 398<sup>21</sup> k.p.c. odstąpił od obciążania powoda kosztami postępowania kasacyjnego.